

**Islands præsident
Ólafur Ragnar Grímssons
tale
ved festmiddagen på Bessastaðir
til ære for
De Kongelige Højheder
Kronprins Frederik og
Kronprinsesse Mary
den 5. maj 2008**

Deres Kongelige Højheder
Kronprins Frederik og Kronprinsesse Mary
Ærede gæster

Det er en festlig stund og en stor begivenhed i Danmarks og Islands fælles historie gennem århundreder at kunne modtage fornemme gæster her på Bessastaðir, at byde kronprinsparret velkommen på den gamle kongsgård, hovedsædet hvor amtmænd, kongens højeste repræsentanter residerede i århundreder.

Vi bliver dagligt her på stedet mindet om hvor mangeartede Danmarks og Islands følgeskab har været, hvor stor en andel de danske konger og dronninger har haft i Islands historie.

Udgravningen her på Bessastaðir har tilvejebragt for os kongsgårdens gulve og vægge, og tusinder af gæster ser hvert år minderne fra kongemagtens islandske centrum, stenvure som fører tankerne tilbage til forgangen tid og uforglemmelige digte og historier af de islandske skjalde om kongetiden.

I højsædet her i salen, bliver alle Bessastaðirs gæster hilst af Frederik Sørensens maleri på væggen bag mig. Maleren blev inspireret af kongeskibenes sejlads og Snæfellsnes farvepragt, som vore kongelige gæster skal besøge på onsdag, blandt andet for at nyde naturen, som begejstrede maleren, da han fulgte med kong Christian den IX til Island året 1874. Den gang fejrede Islændingene tusindåret for landets beboelse, og kong Christian bragte folket personligt den nye grundlov.

Deres forfædre, kronprins Frederik, har altid været usædvanlig populære blandt Islændinge, især de der bar navnet Frederik.

Frederik den VIII besøg i Island i 1907 er berømt. Faktisk er det så berømt, at det i islandske bøger gerne omtales som ”Kongebesøget”, som om der aldrig har været noget andet. Vi islændinge fejrede endda sidste år dets hundrede års jubilæum, et slående bevis på besøgets betydning i folkets øjne.

Begejstingen var også stor dengang Deres bedsteforældre kong Frederik og dronning Ingrid besøgte Island i 1956, de første af alle udenlandske statsoverhoveder der besøgte den unge republik. Dengang var jeg en lille dreng, for nylig flyttet til Reykjavík fra Vestfjordene, og havde fået et kamera, som jeg indviede på disse festdage – og har faktisk stadigvæk i gamle fotoalbummer de små sort-hvide billeder af de ærede gæster samt islandske politifolk, som havde øvet sig særligt i at stå æresvagt set bagfra.

Islændingene tog kong Frederik og dronning Ingrid helt til deres hjerter. Året inden den anden verdenskrig havde de, dengang som kronsprinspar, sejlet rundt om Island og besøgt bygderne. Alle vegne bevarede beboerne mindet om deres besøg.

Islændingene har altid været stolte af at Deres mor, dronning Margrethe, eller Margrét Þórhildur som vi gerne kalder hende, også var islandsk kronprinsesse og at hun derfor bærer et godt, gammelt islandsk navn. Hendes besøg i Island i løbet af de sidste årtier har altid været glædelige begivenheder, og det er især fornøjeligt at genopfriske dengang hun og hendes kirkekunst havde ærespladsen på Reykjavíks kunstfestival.

Det er mit og alle islændinges oprigtige håb at De, ærede gæster, kronprins Frederik og kronprinsesse Mary, under Deres besøg vil fornemme det islandske folks varme sympati for den danske kongefamilie og hvor værdifuldt venskabet med danskerne er for os islændinge.

Forbindelsen med Danmark har alle vegne sat sit præg og den danske påvirkning ses i høj grad i vores kultur, arkitektur, kunst, videnskab og vore forretningsforbindelser.

De vigtigste islandske poeter i nittenhundredetallet og litteraturens pionérer i sidste halvdel af det forrige århundrede, faktisk også de yngre forfattere i vor tid, har alle hentet styrke i Danmark. Billedkunstens forkæmpere lærte håndlaget på Det danske Akademi, og malerierne her i salen af Kjarval, Ásgrímur og Jón Stefánsson er bevis på, hvor vidt nogle af disse vore danskuddannede landsmænd har ført deres kunst.

I løbet af de sidste årtier har mange islandske videnskabsfolk, ingeniører og teknikere studeret på danske universiteter. Efter deres hjemkomst har de sammen med andre lagt grunden til Islands største fremskridtsperiode.

Det samme gælder indenfor handel og økonomi. Danskernes indflydelse på Islands økonomiske udvikling har igennem århundreder været større end fra andre nationer. Derfor var det måske på tide at islændingene i de senere år har vist deres taknemmelighed ved sit omfattende virke i dansk forretningsliv.

Alt det her er en omfattende historie, og det er derfor passende at der nu er to højt ansete islandske historikere der har påbegyndt arbejdet med at skrive Københavns historie som Islands hovedstad i 500 år, med stor støtte fra danske og islandske virksomheder. Vi hilser et sådant værk særlig velkommen og ser frem til udgivelsen, som bliver både på dansk og på islandsk.

Historiens tråde spindes derfor fortsat sammen - og danner et nyt væv. De Kongelige Højheders besøg nu er netop af en sådan art, på samme tid en æresbevisning for de gamle tider og et løfte om at vore folks nære venskab vil vare i al fremtid.

Det er anledning til glæde for alle islændinge at byde kronprins Frederik og kronprinsesse Mary velkommen til Island. Jeg beder de ærede gæster om at rejse sig og løfte deres glas til ære for de kongelige højheder og for islændingenes og danskernes historiske forbindelse og evigt varende venskab.